

Laurent Gallardo, «Josep Maria Miró, un autor polític», pròleg a *El principi d'Arquimedes*, Tarragona: Arola Editors, 2012.

Abans de lliurar-se a l'escriptura dramàtica, Josep Maria Miró va fer de periodista durant molt de temps. Actualment s'ha allunyat d'aquella primera vocació, però la seva mirada sobre el món continua sent la de l'observador que busca la veritat. Si la seva obra ha estat qualificada sovint de polèmica és precisament perquè s'inspira en la realitat del seu entorn amb la intenció de suscitar el debat.

Aquest compromís, que és la raó fonamental de la seva relació amb el teatre, es percep en la recerca formal de la seva escriptura, que tendeix a reflectir la complexitat del món. Així, rebutja des de les seves primeres peces el teatre fundat en la peripècia, obvi i sense plecs que, sota una aparença de modernitat desacomplexada, en realitat només és una continuació de les vellúries del teatre burgès. Les obres de Josep Maria Miró desorienten, pertorben, intranquil·litzen; obren uns nous horitzons en què les coses que veiem semblen adquirir de sobte una espessor que enterboleix progressivament les perspectives. Són una de les més belles cristal·litzacions d'aquest neguit tan particular, la simple expectativa del qual constitueix avui una de les poques raons per continuar anant al teatre. Però on rau la seva veritable força? Com s'hi transforma el dubte en projectil? I, a una velocitat astoradora, en projectil que esmicola els prejudicis, que assola els tòpics i esclata al bell mig d'allò que anomenem teatre? [...]

L'espectador és empès a prendre una posició, és sol·licitat per participar en el debat social que planteja l'obra. S'ha acabat l'abandonament a la il·lusió teatral i deixar que el dramaturg dicti l'actitud que cal adoptar. Aquesta llibertat retrobada és l'engranatge sobre el qual es basteix la utopia concreta d'un teatre polític que no resulta ni assertiu ni dogmàtic, sinó maièutic. [...]

Aquesta obra reflecteix també una realitat social molt més vasta [...], que el filòsof Gilles Deleuze associa amb l'emergència d'un nou feixisme: «En lloc de constituir una política i una economia de guerra, el neofeixisme és una entesa mundial per la seguretat, per la gestió d'una pau que no resulta menys terrible, amb una organització concertada de cada temor, de cada angoixa, que ens converteix cadascú en un microfeixista encarregat d'ofegar tota cosa, tota cara, tota paraula una mica forta, al nostre carrer, al nostre barri, al nostre cinema.»

És contra aquesta anestèsia general, d'on extreu la seva força consensual la nostra època, que Josep Maria Miró exerceix la seva resistència. I si hi ha polèmica, és perquè abans de tot hi ha teatre.